

Vragen en antwoorden taak Basis jeugdhulp (SAMEN.) bij WIJ Groningen

versie 4 december 2023

Algemeen

De gemeente Groningen organiseert de Basis jeugdhulp en ondersteuning dicht bij de gezinnen. Dus meer in de eigen leefomgeving. We gaan van het bieden van hulp naar het versterken van de leefwereld van kind en gezin. Het gezin staat voorop en de professional krijgt meer ruimte om die hulp te bieden die nodig is.

1. Wat is de taak Basis jeugdhulp (SAMEN.) bij WIJ Groningen?

De taak Basis jeugdhulp (SAMEN.), hierna te noemen Basis jeugdhulp, is vanaf 1 januari 2023 ondergebracht bij WIJ Groningen. Het gaat voornamelijk om begeleiding en lichte behandeling voor kinderen en gezinnen.

Jeugdigen en gezinnen met een ondersteuningsvraag kunnen bij WIJ Groningen terecht. WIJ Groningen biedt ondersteuning in of dichtbij de leefwereld van kind en gezin. In samenhang met het sociale netwerk van het gezin en in afstemming met preventie, samenlevingsopbouw en onderwijs.

De WIJ-medewerkers werken daarbij vanuit de bedoeling: wat is nodig en helpend in deze situatie? Er kan eenvoudig op- en afgeschaald worden, zonder administratieve handelingen en zonder dat een indicatie nodig is. Hiermee zetten we een volgende stap in de verdere transformatie van de jeugdhulp. Wij sluiten met deze ontwikkeling aan bij de landelijke ontwikkelingen en worden gesteund door landelijke onderzoeken, ervaringen vanuit andere gemeenten en de Kamerbrief van 13 mei 2022.

2. Wanneer is WIJ Groningen gestart met de taak Basis jeugdhulp?

Vanaf 1 januari 2023 is WIJ Groningen gestart met het uitvoeren van de taak. Dit wordt fasegewijs uitgebouwd. Inwoners kunnen bij WIJ Groningen terecht met vragen over jeugdhulp. De locatie van WIJ Groningen in de buurt staan vermeld op de website van [WIJ Groningen](#).

WIJ Groningen werkt volgens een professioneel statuut en een methodisch kader inclusief een opschalingsmodel. De WIJ-medewerkers hebben een mbo, hbo, hbo plus en wetenschappelijke achtergrond. Per 1 januari 2023 is er een ondersteuningsteam dat de medewerkers faciliteert bij de extra taak Basis jeugdhulp.

Triage is een belangrijk onderdeel van de Basis jeugdhulp. De afgelopen vier jaar heeft WIJ Groningen stevig geïnvesteerd in de triage.

De groei van WIJ Groningen zal gelijk oplopen met de gefaseerde opbouw van deze taak. Meer informatie over de opengestelde vacatures is te vinden op de speciale website van WIJ (<http://www.jijbijwijgroningen.nl>).

3. Waarmee is gestart?

WIJ Groningen is op 1 januari 2023 gestart met de nieuwe ondersteuningsvragen die bij WIJ Groningen en via de huisarts binnen komen. Ook op het moment dat indicaties aflopen wordt gekeken of WIJ Groningen dit kan uitvoeren of dat er nog wel een herindicatie nodig is. Dit draagt bij aan een gefaseerde overgang.

Vanaf 1 januari 2024 gaat WIJ Groningen ook ondersteuning bieden op verwijzing vanuit de Gecertificeerde Instellingen, medisch specialisten, jeugdartsen van de GGD en de rechtbank. Dit is conform de oorspronkelijke planning.

4. Wat merken de kinderen en ouders in onze gemeente van de taak Basis jeugdhulp?

Voor de kinderen en gezinnen met een ondersteuningsvraag is de ondersteuning snel en dichtbij beschikbaar. WIJ Groningen werkt met:

- snelle brede(re) triage aan de voorkant;
- hulp en expertise die dichtbij beschikbaar is; laagdrempelig en toegankelijk binnen de WIJ-organisatie;
- zo mogelijk met inzet van het eigen netwerk van het gezin en met minder verschillende professionals in het gezin.

De WIJ-medewerkers kijken en werken met een brede blik en betrekken (indien relevant) alle leefdomeinen. Dat kan vanuit de brede opdracht die WIJ Groningen op het gebied van bijvoorbeeld de Wmo en de Participatiewet heeft. In wijken, buurtcentra, scholen, verenigingen wordt daarnaast vanuit onder andere Positief Opgroeien en via particuliere initiatieven al een veelheid aan preventieve interventies voor kinderen en gezinnen georganiseerd en uitgevoerd, soms ook door of samen met WIJ Groningen. De taak Basis jeugdhulp sluit hier goed op aan.

Producten en indicaties

5. Welke producten gaat WIJ Groningen in de nieuwe vorm aanbieden?

WIJ Groningen gaat gefaseerd de producten leveren die zijn opgenomen in "[lijst producten SAMEN en afwegingskader doorontwikkeling jeugdhulp](#)". Op 1 januari 2023 is gestart met deze vier producten:

- 45A51 Gezinsbegeleiding basis
- 45A04 Individuele begeleiding basis
- 45A56 Gezinsbegeleiding specialistisch
- 45A53 Individuele begeleiding specialistisch

Met ingang van 1 januari 2024 gaat WIJ Groningen ook de passende ondersteuning bieden vanuit de Basis jeugdhulp voor de zeven andere jeugdhulpproducten die tot dan toe via de Open House door de RIGG werden ingekocht. Het gaat om hulpverlening passend bij de volgende producten:

- 50G41 ondersteuning jeugdigen en ouders bij complexe (echt)scheiding
- 45A54 groepsbegeleiding specialistisch
- 51G01 individuele behandeling basis
- 50G26 specifieke doelgroepen 3 (onderwijs)

- 45A49 groepsbegeleiding basis
- 45G05 specifieke doelgroepen 6 (gezinnen geringe sociale redzaamheid - licht)
- 45G06 specifieke doelgroepen 7 (gezinnen geringe sociale redzaamheid – specialistisch)

Daar waar de Basis jeugdhulp geen passende ondersteuning kan bieden blijft gedurende de overgangsfase jeugdhulp vanuit de Open House beschikbaar.

6. Wat gebeurt er met indicaties die aflopen?

Indicaties blijven tot het einde van de looptijd doorlopen, aanbieders kunnen lopende indicaties dus afmaken. Het uitgangspunt is dat de zorgaanbieder deze zorg blijft leveren. Aanbieders kunnen wel indicaties eerder overdragen aan WIJ Groningen. Er is altijd sprake van een warme overdracht tussen de aanbieder en WIJ Groningen.

7. Wat gebeurt er als een indicatie afloopt? Wie onderneemt dan actie?

We vragen zorgaanbieders om samen met de cliënten alert te zijn op aflopende indicaties. En de cliënt erop te attenderen indien nodig contact te leggen met WIJ Groningen voor eventuele vervolg ondersteuning. We verwachten van de zorgaanbieder een warme overdracht.

Het beleid van WIJ Groningen gaat uit van de zelfredzaamheid van de inwoner. Met andere woorden: de inwoner heeft zelf de regie over de route n.a.v. zijn ondersteuningsvraag. WIJ Groningen begeleidt de inwoner daarin. De inwoner onderneemt actie op het moment dat zijn indicatie afloopt. De zorgaanbieder stelt tijdig (minimaal 2 en bij voorkeur 3 maanden voor de einddatum van de lopende indicatie) een eindevaluatie op van de verleende zorg in relatie tot de indicatie.

Tussen het aflopen van de indicatie en de triage speelt de zorgaanbieder formeel geen rol. Komt uit de triage naar voren dat er toch een nieuwe indicatie noodzakelijk is, dan treedt WIJ Groningen direct in overleg met de cliënt en de betreffende zorgaanbieder.

We verwachten van de zorgaanbieder dat hij/zij de inwoner met een aflopende indicatie informeert dat er een verandering is in de jeugdhulp en dat de ondersteuning bij de zorgaanbieder stopt. De zorgaanbieder heeft vaak intensiever contact met de inwoner en kan daarmee het beste bij de inwoner aansluiten. De zorgaanbieder verwijst de inwoner naar het WIJ-team bij hem/ haar in de buurt. Daarbij verwachten we dat de zorgaanbieder bijdraagt aan de overdracht naar de nieuwe situatie.

In de praktijk komt het hierop neer: de inwoner meldt zich, bij voorkeur 3 maanden voor afloop van de indicatie, bij één van de WIJ-locaties. De professional van WIJ beoordeelt samen met de inwoner of er vervolgondersteuning nodig is. Indien er ondersteuning nodig is wordt gekeken of dat vanuit de Basis jeugdhulp geboden kan worden. De inwoner kan zich laten vergezellen van een onafhankelijke cliëntondersteuner. Een zorgaanbieder die al betrokken is bij een cliënt als hulpverlener wordt niet gezien als een onafhankelijke cliëntondersteuner.

8. Is er een indicatie nodig voor een verwijzing naar de Basis jeugdhulp?

Nee, de Basis jeugdhulp bij WIJ Groningen is een vrij toegankelijke voorziening. Er kan wel een lichte toets plaats vinden, om te beoordelen welke ondersteuning het meest passend is.

9. Triage wijst uit dat specialistische jeugdhulp nodig is, wat gebeurt er dan?

Wanneer uit de triage blijkt dat specialistische jeugdhulp nodig is, neemt WIJ Groningen direct contact op met een zorgaanbieder en wordt de inwoner verwezen naar deze specialistische aanbieder.

10. Er zijn meerdere indicaties, waarvan er één afloopt? Wat gebeurt er dan?

Er loopt bij een inwoner, zoals hierboven beschreven, een indicatie af terwijl er meerdere indicaties zijn afgegeven (en doorlopen). Dan kan het betekenen dat de zorgaanbieder voor wat betreft die doorlopende indicatie(s) in beeld blijft. Op het moment dat de eindigende indicatie afloopt, volgt een triage bij WIJ Groningen. Dit kan al dan niet resulteren in een nieuwe ondersteuningsbehoefte waarbij in eerste instantie wordt gekeken of WIJ Groningen dat zelf kan bieden vanuit de Basis jeugdhulp. In dat geval speelt de zorgaanbieder géén rol meer wat betreft deze indicatie.

11. Een zorgaanbieder stopt zijn werkzaamheden. Wat gebeurt er dan?

Wanneer een zorgaanbieder besluit te stoppen met zijn werkzaamheden, dient deze dit te melden bij de gemeente Groningen (en bij de RIGG; zie ook vraag 16). De inwoner met een doorlopende indicatie kan zich melden bij WIJ Groningen. WIJ Groningen vangt de inwoner op en maakt afspraken over welke hulp passend is.

12. Wat zijn de resultaten van het eerste jaar van de Basis jeugdhulp via WIJ Groningen?

In de periode januari – begin november 2023 hebben ruim 960 jeugdigen en gezinnen ondersteuning vanuit de Basis jeugdhulp ontvangen²⁰²³. Basis jeugdhulp kan worden ingezet voor ondersteuning bij allerlei problemen binnen het gezin, zoals wanneer ouders problemen ervaren met opvoeden, bijvoorbeeld bij drukke en dwarse kinderen, wanneer ouders zich zorgen maken over de kinderen vanwege echtscheiding of relatieproblemen, pubers met gedragsproblemen, kinderen met problemen op school, kinderen of opvoeders met autisme, kinderen of opvoeders met psychische problemen, enzovoort.

WIJ Groningen heeft voor de Basis jeugdhulp op dit moment ruim 80 medewerkers in dienst. Deze medewerkers hebben een grote variëteit in opleiding, werkervaring, expertise, cultuur, achtergrond en leeftijd. WIJ Groningen is daardoor in staat passende jeugdhulp te bieden dicht bij de gezinnen.

De Basis jeugdhulp heeft een goede samenwerking opgebouwd met de huisartsen. De huisartsen verwijzen naar de Basis jeugdhulp. Bestaande indicaties lopen door; bij herindicatie wordt opnieuw gekeken wat nodig is voor de jeugdige en het gezin en hoe de ondersteuning eruit moet zien. Waar nodig wordt met aanbieders samen opgelopen voor een soepele overgang naar de Basis jeugdhulp. Centraal staat dat er geen jeugdigen en ouders tussen wal en schip raken.

Er zijn geen wachtlijsten voor de Basis jeugdhulp. Inwoners met een ondersteuningsvraag melden zich bij de entrees van WIJ-teams en na de triage worden jeugdhulpvragen doorgeleid naar de Basis jeugdhulp. Binnen 5 werkdagen na melding bij een WIJ-team heeft de Basis jeugdhulp contact met de inwoner. De snelheid van contact wordt door inwoners gewaardeerd. De praktische aanpak van gezinscoaches in gezinnen werkt.

Open House

13. Wanneer stopt de Open House voor de producten?

De Open House blijft gedurende de implementatieperiode open om ruimte te bieden aan situaties waarin WIJ Groningen niet kan voorzien, en waarbij nog specifieke inzet nodig is op één van de producten. Wij verwachten dat WIJ Groningen 1 juli 2025 volledig is toegerust voor de uitvoering van de Basis jeugdhulp. Op dat moment stoppen we voor deze producten met de Open House.

14. Wat gebeurt er met de overeenkomst die de zorgaanbieder heeft afgesloten met de RIGG?

Deze overeenkomst blijft bestaan en zal vanaf 1 juli 2025 voor de gemeente Groningen worden aangepast voor de betreffende producten. Indien een aanbieder ook andere producten levert, blijven die onderdeel van de overeenkomst van die aanbieder met de RIGG.

15. Wat moet een aanbieder doen als het totale volume aan cliënten te klein wordt om zorg te kunnen blijven leveren?

In dat geval moet de aanbieder vanuit de contractuele relatie contact op nemen met de RIGG. Wij verzoeken aanbieders in dat geval tevens zo vroeg mogelijk contact op te nemen met de gemeente Groningen om af te stemmen welke stappen er nodig zijn voor een goede afwikkeling en overdracht van cliënten naar WIJ Groningen of andere zorgaanbieders.

17. Kan WIJ Groningen een aanbieder van jeugdhulp inhuren om voor de taak Basis jeugdhulp hulp te (blijven) bieden?

Het uitgangspunt is dat door WIJ Groningen de juiste ondersteuning wordt geboden. In de incidentele gevallen waarin WIJ Groningen dat niet kan, kan er alsnog verwezen worden naar een product in de Open House.

Verwijzers

18. Wanneer worden huisartsen en de GI's en andere verwijzers geïnformeerd?

Met vertegenwoordigers van de huisartsen is eind oktober 2022 gesproken over het informeren van de huisartsen. In december 2022 is er een informerende brief naar alle huisartsen gestuurd. Er is een flyer ontwikkeld voor de huisartsen die ze mee kunnen geven aan inwoners bij doorgeleiding naar de Basis jeugdhulp. De huisartsen kunnen vanaf de zomer van 2023 rechtstreeks via Zorgdomein verwijzen naar de Basis jeugdhulp. In 2023 hebben WIJ Groningen, de Ondersteuners Jeugd en Gezin en de gemeente op verschillende manieren de huisartspraktijken geïnformeerd. Daar gaan we mee door in 2024, waarbij we proberen aan te sluiten bij de overleggen van de HAGRO's.

Een eerste gesprek met de GI's heeft in het voorjaar van 2023 plaatsgevonden. De instroom van cliënten vanuit de GI's is vanaf 1 januari 2024 gepland. De consequenties voor deze verwijzroute zijn gezamenlijk met de GI's verder in kaart gebracht en werkprocessen worden daar waar nodig op aangepast. In overleg met de drie GI's is een intern communicatietraject ingericht om de medewerkers te informeren.

De gemeente en WIJ Groningen zijn in contact met vertegenwoordigers van de jeugdartsen van de GGD, de rechtbank, medisch specialisten en de Raad voor de Kinderbescherming om in een gesprek een toelichting te geven en om vragen te kunnen beantwoorden. Verwijzers worden in ieder geval ook per (digitale) brief geïnformeerd.

19. Mag je als aanbieder nog verwijzingen aannemen?

De verwijzer dient te beoordelen welke ondersteuning passend is, waarbij eerst wordt gekeken naar mogelijkheden binnen het netwerk van de cliënt, de sociale basis, andere voorzieningen, algemene voorzieningen en daarna individuele voorzieningen. De Basis jeugdhulp wordt zoveel mogelijk georganiseerd als een algemene voorziening, waardoor er geen beroep meer gedaan hoeft te worden op individuele voorzieningen.

Indien WIJ Groningen in haar rol als verwijzer verwijst naar een jeugdhulpaanbieder voor individuele- of gezinsbegeleiding basis en specialistisch, mag de aanbieder ervanuit gaan dat voorgaand onderzoek is uitgevoerd en er derhalve geen passende ondersteuning middels de taak Basis jeugdhulp geboden kon worden.

Mochten er toch nog verwijzingen door de huisarts worden gedaan voor individuele- of gezinsbegeleiding basis en specialistisch naar een jeugdhulpaanbieder, dan dient er teruggekoppeld te worden dat deze zorg niet meer geleverd kan worden en WIJ Groningen daarvoor de aangewezen partij is. Er is een flyer ontwikkeld die de zorgaanbieder aan de inwoner kan meegeven.

20. Is het mogelijk om via een PGB de hulp voort te zetten als de indicatie afloopt?

Op het moment dat een indicatie afloopt wordt eerst gekeken of er nog ondersteuning nodig is en of WIJ Groningen deze ondersteuning kan bieden. De keuze tussen ZIN en PGB ontstaat pas op het moment dat een individuele voorziening nodig is. Bij ondersteuning door WIJ Groningen is er geen sprake van een individuele voorziening (en dus ook niet van de keuze tussen ZIN en PGB).

Communicatie

21. Wat verwacht de gemeente van de zorgaanbieders?

We stellen het belang van kinderen en gezinnen die ondersteuning nodig hebben voorop en geven deze transitie geleidelijk vorm. Dit is ons uitgangspunt bij alles wat we doen. We geven daarom het proces samen met de zorgaanbieders op basis van aflopende indicaties vorm. We vragen van de zorgaanbieders om tijdig te schakelen met WIJ Groningen over casuïstiek en voor overige zaken met de gemeente. De gemeente zoekt ook actief contact met aanbieders en zal indien nodig of op verzoek van aanbieders met hen in gesprek gaan.

22. Hoe is de gemeente voor de aanbieders te bereiken? Neemt de gemeente actief contact met aanbieders op of mag de aanbieder zelf een afspraak maken? Wat wordt hierin van de aanbieders verwacht?

De gemeente Groningen is te bereiken via het mailadres inkoop.jeugdhulp@ groningen.nl. Via dit mailadres kunnen concrete vragen worden gesteld. Indien gewenst kunnen aanbieders een afspraak maken voor een individueel gesprek met de gemeente. De gemeente Groningen heeft met de meeste aanbieders al gesproken.

23. Wie communiceert er met cliënten over deze doorontwikkeling?

De gemeente benadert individuele cliënten niet actief over deze doorontwikkeling. Bij een herindicatie is er contact tussen de cliënt en WIJ Groningen over passende (vervolg) ondersteuning. De zorgaanbieder informeert de cliënt bij afloop van een indicatie tijdig over de te nemen stappen en de juiste route. Betreft het een nieuwe aanvraag via de huisarts voor een van de elf producten dan verwijst de zorgaanbieder de cliënt door naar WIJ Groningen. Betreft het een lopende aanvraag dan schrijft de zorgaanbieder een evaluatie en begeleidt de cliënt tijdig naar WIJ Groningen.

24. Wat communiceert de zorgaanbieder met cliënten over deze doorontwikkeling?

Indien uw cliënten vragen hebben over deze doorontwikkeling kunt u de informatie uit dit document als basis gebruiken. Er is tevens een flyer ontwikkeld (en digitaal met u gedeeld) met informatie over de Basis jeugdhulp. Deze flyer kunt u meegeven aan uw cliënten. Indien u graag fysieke exemplaren wilt ontvangen kunt u die per mail bij ons aanvragen. Wij verwachten van u als zorgaanbieder dat u zich in de communicatie met uw cliënt ook inzet voor een soepele en warme overdracht naar WIJ Groningen.

25 Monitoring en bijsturing

De gemeente Groningen en WIJ Groningen volgen de verwerking van aanvragen nauwgezet en sturen bij waar nodig. Het kan dus zijn dat u door de gemeente gebeld wordt over een specifieke aanvraag die u als zorgaanbieder heeft gedaan. Daarmee wordt voorkomen dat cliënten tussen wal en schip terecht komen. Ook vragen wij u tijdig contact te zoeken als dat nodig is, zodat er achteraf geen correcties gedaan hoeven te worden.

Aan deze vraag-antwoord kunnen geen rechten worden ontleend. Deze vraag – antwoord is opgesteld op basis van de huidige stand van de zaken en inzichten. De gemeente Groningen en WIJ Groningen zijn nog bezig met het verder vormgeven en inrichten. Dit kan nieuwe inzichten opleveren. We zorgen ervoor dat deze vraag – antwoord up-to-date blijft. Hebt u specifieke vragen dan kunt u daarover contact met ons opnemen.